

3 - Moje práva počas súdneho konania

Kde sa bude konať súdne konanie a kto má právo byť na ňom prítomný?

Súdne konanie sa bude konať na okresnom súde, v ktorého oblasti bol spáchaný trestný čin. Súdne konanie bude verejné, s výnimkou určitých prípadov sexuálne motivovaných trestných činov, v prípadoch, keď je podozrivým mladý človek a v prípade trestných činov proti národnej bezpečnosti. V určitých ďalších prípadoch sa celé súdne konanie alebo jeho časti môžu konať s vylúčením verejnosti. Zo súdnej siene môže byť vyvedený každý, kto narušuje súdne konanie alebo ovplyvňuje svedkov.

Kto bude rozhodovať o prípade?

Súd obvykle pozostáva z predsedajúceho sudcu, ktorý je právnikom, a troch prísediacich sudcov. Prísediaci sudcovia nie sú kvalifikovanými právnikmi, ale sú vymenovaní mestským zastupiteľstvom v mieste sídla okresného súdu. Okrem toho je prítomný súdny úradník zabezpečujúci záznam z pojednávania. Úradníci okresného súdu sedia za jedným stolom, prokurátor za ďalším a vy a váš obhajca za tretím stolom. Svedkovia, ak sú nejakí, sedia za samostatným stolom.

Čo sa stane, ak sa počas súdneho konania objavia nové informácie?

Ak sa počas pojednávania objavia nové skutočnosti, prokurátor môže obžalobu zmeniť. Ak priznáte vinu v určitých obvineniach, môže to znamenať, že prokurátor nebude musieť v tejto veci predložiť proti vám tak podrobné dôkazy. Ak však priznáte vinu, nie je možné, aby ste sa dohodli s prokurátorom na miernejšom treste.

Musím byť prítomný na súdnom konaní?

V prípade menej závažných trestných činov, k spáchaniu ktorých sa priznáte, sa o prípade môže rozhodnúť bez vašej prítomnosti. Spravidla však musíte byť osobne prítomný. Ak sa nezúčastníte na pojednávaní, súd vás môže potrestať buď zaplatením podmienenej pokuty alebo rozhodnúť, že musíte byť predvedený políciou. Podmienená pokuta je vopred stanovená finančná suma, ktorú musíte zaplatiť.

Mám právo na tlmočníka?

Ak neovládáte švédsky jazyk, máte právo mať k dispozícii tlmočníka, ktorý vám bude prekladať všetko, čo sa povie počas súdneho konania. V takom prípade je dôležité povedať okresnému súdu v značnom časovom predstihu pred súdnym konaním, že potrebujete tlmočníka. Tlmočník bude obvykle prítomný v súdnej sieni, ale k dispozícii môže byť aj na tlmočenie po telefóne.

Môžem a či musím mať advokáta?

Neexistuje žiadna povinnosť ustanoviť advokáta, keďže máte právo obhajovať sa sám. Ak máte právo na verejného obhajcu a nenamietali ste proti advokátovi, ktorý vám bol pridelený, súd vymenuje advokáta, ktorý bude vystupovať ako váš verejný obhajca. Ak chcete, aby vás zastupoval konkrétny advokát, musíte o tom informovať súd vopred. Ak nie ste spokojný so svojim advokátom, za určitých podmienok je možné verejného obhajcu vymeniť.

Môžem na súdnom konaní hovoriť a čo sa stane, ak to odmietnem?

Obvinená osoba má vždy právo hovoriť počas súdneho konania. Na druhej strane nie ste povinný hovoriť. To, či je výhodné hovoriť alebo mlčať, závisí od konkrétneho prípadu. Obžalovaný neskladá prísahu a nie je povinný hovoriť pravdu. Ak nepoviete pravdu a prokurátor alebo súd to zistí, táto skutočnosť môže ovplyvniť dôveryhodnosť všetkého iného, čo ste povedali.

Čo sa deje, pokiaľ ide o dôkazy?

Pred začatím pojednávania máte právo preskúmať dôkazy prokurátora. Svedkovia, ktorí budú vypočúvaní počas súdneho konania, musia byť vypočutí aj počas vyšetrovania trestného činu a ich vyhlásenia musia byť citované v plnom znení v policajnom vyšetrovaní. Máte právo klásť otázky svedkom prokurátora prostredníctvom svojho advokáta a napadnúť informácie, ktoré uvedú.

Ak chcete predložiť svoje vlastné dôkazy, máte právo to urobiť. To platí aj v prípade svedkov a dokumentov atď. Polícia by mala počas vyšetrovania trestného činu vypočuť aj vašich svedkov. Ak neboli predtým vypočutí, prokurátor môže požiadať, aby ich najprv vypočuť polícia, čo znamená, že pojednávanie bude odložené a bude sa namiesto toho konať v iný deň. Váš advokát začne pojednávanie vypočúvaním vašich vlastných svedkov, ale týmto svedkom má právo klásť otázky prokurátor aj súd.

Súd má právo zamietnuť dôkazy, ktoré sa netýkajú prípadu. Dôkazy, že ste slušným človekom alebo iné dôkazy o vašom charaktere nemajú obvykle žiadnu alebo veľmi malú dôkaznú hodnotu.

Ako sa súdne konania začína?

Súdne konanie sa začína tým, že prokurátor prečíta obvinenia, v prípade ktorých tvrdí, že ste vinný. Advokát obete potom uvedie akýkoľvek nárok na odškodnenie. Váš advokát povie súdu, či priznávate svoju vinu, pokiaľ ide o spáchanie trestného činu, z ktorého ste obvinený, a aká je vaša odpoveď na uvedený nárok na odškodnenie.

Prokurátor potom trochu podrobnejšie hovorí o tom, čo sa podľa jeho názoru stalo, a preskúma akékoľvek písomné dôkazy. Váš advokát môže potom predniesť svoje stanovisko k tomu, čo sa stalo a preskúma písomné dôkazy.

Ako budeme ja a obeť trestného činu vypočutí?

Ak je prítomná akákoľvek obeť (poškodená strana), táto osoba bude potom vypočutá. Prokurátor začne toto vypočúvanie, ale obeť môžu klásť otázky aj advokát obete a váš advokát. Keď sa dokončí vypočúvanie obete, nasleduje vaše vyjadrenie. Ak chcete, máte právo hovoriť za seba skôr, ako vám prokurátor začne klásť otázky. Otázky vám môže klásť aj váš advokát, advokát obete a súd.

Ako budú vypočúvaní svedkovia?

Po skončení vášho vypočúvania je čas na vypočutie svedkov. Najprv budú vypočutí svedkovia prokurátora, potom vaši svedkovia. Svedkom môže klásť otázky prokurátor, advokáti a súd. Celé vypočúvanie – obeť, vás a svedkov – sa bude nahrávať audiovizuálne.

Preskúmanie mojich osobných pomerov

Po preskúmaní dôkazov je čas na preskúmanie vašich osobných pomerov. To znamená preskúmanie vašich finančných pomerov, otázky bývania, rodinných pomerov, akýchkoľvek problémov súvisiacich so zneužívaním návykových látok a akýchkoľvek predchádzajúcich odsúdení vo Švédsku a v iných krajinách. Slúži to na účely preskúmania, aký trest je najvhodnejší v rámci obmedzení toho, čo je možné vo vašom prípade.

Ako sa súdne konanie končí?

Súdne konanie ukončí prokurátor, obeť alebo advokát obete a nakoniec váš advokát, ktorý prednesie záverečnú reč (obhajoba). Prokurátor aj advokáti uvedú dôvody, ako by mal súd rozhodnúť o prípade a aký trest by mal byť uložený, ak budete odsúdený.

Kedy a ako zistím, ako súd rozhodol?

Súd môže vyniesť rozsudok buď v ten istý deň, po krátkej úvahe, alebo oznámiť svoj rozsudok asi po týždni. „Vynesenie“ rozsudku znamená, že súd prečíta zhrnutie rozsudku vo vašej prítomnosti. Ak je rozsudok vynesený v iný deň ako v deň pojednávania, nemusíte byť prítomný a rozsudok bude doručený vám a vášmu advokátovi. Rozsudok bude vždy v písomnej forme.

Aké tresty môžu byť uložené?

Trest odňatia slobody (väzenie) – na stanovené obdobie najmenej 14 dní a nie viac ako 18 rokov alebo doživotie. Tresty odňatia slobody presahujúce šesť mesiacov sa vykonávajú v ústavnom zariadení. Tresty odňatia slobody na kratší čas sa môžu za určitých podmienok vykonať prostredníctvom elektronického náramku.

Ochranný dohľad – monitorovanie počas určitého obdobia, obvykle jedného roka, po ktorom nasledujú dva roky skúšobnej lehoty. Tento trest sa môže kombinovať s pokutou, odňatím slobody na maximálne tri mesiace, verejnoprospešnou prácou a/alebo liečením v prípade zneužívania návykových látok alebo choroby.

Podmienečný trest – skúšobná lehota na menej ako dva roky. Podmienečný trest sa obvykle kombinuje s pokutou alebo verejnoprospešnou prácou.

Pokuta – buď pokuta v konkrétne stanovenej výške alebo pokuta súvisiaca s peňažnými prostriedkami spojená so závažnosťou trestného činu a vašou výškou denného príjmu. Minimálna stanovená výška pokuty je 200 švédskych korún (približne 20 EUR) a minimálna pokuta súvisiaca s peňažnými prostriedkami sú 30 dňové pokuty vo výške 50 švédskych korún (približne 150 EUR).

Verejnoprospešná práca – kombinovaná s ochranným dohľadom alebo podmienečným trestom. Znamená konkrétny počet hodín, od 40 do 240 hodín neplatenej práce vo vašom voľnom čase.

Špeciálna starostlivosť – osoby zneužívajúce návykové látky môžu byť odsúdené na liečbu svojej závislosti a každý, kto trpí závažnou duševnou chorobou, môže byť odsúdený na súdnu psychiatrickú starostlivosť.

V prípade mladých ľudí môžu byť primerané aj ďalšie tresty: služba mladistvých a starostlivosť o mladistvých.

■ Posledná aktualizácia: 23/10/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.